

7/2021 Podpora obcí a obyvatel při živelní katastrofě formou daru

Klíčová slova: dar, transfer, živelní pohroma, kalamita, katastrofa, veřejná sbírka, odstranění následků, podpora, 245, 378, 572, 672, 5269, 4343, 3749, 2321, 3121, 4121, 4221, 4152, 4232, 5222, 5229, 5321, 5492, 5493, 6341, 6371

7. 1 Rozpočtová skladba - odvětvové členění

(1) § 5269 - Ostatní správa v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy

Výdaje související s odstraněním následků mimořádné živelní pohromy. Zahrnuje i inkaso příjmů v podobě darů či veřejných sbírek. Obdobně zaslání daru s cílem podpořit zasažený region nebo konkrétní obec v daném regionu při odstraňování následků živelní události.

(2) § 4343 - Sociální pomoc osobám v souvislosti s živelní pohromou nebo požárem

Bude zahrnovat přímou (nejčastěji finanční) podporu občanů postižených vichřicí nebo tornádem. Bude se ve výdajích vázat především na položky 5492 - Dary obyvatelstvu, 5493 - Účelové neinvestiční transfery fyzickým osobám, 6371 - Účelové investiční transfery nepodnikajícím fyzickým osobám.

(3) § 3749 - Ostatní činnosti k ochraně přírody a krajiny

Nepředpokládáme významnější využití v rámci situace „tornáda na jižní Moravě“ v období 6/2021. Jde o odstraňování následků vichřice, tornáda s důrazem na přírodu, krajinu – odstranění polámaných stromů apod. Nepatří sem opravy majetku, podpora postiženým občanům, ani peněžní operace související s krizovým režimem.

(4) Při poskytnutí daru v případě živelní katastrofy v pozici dárce lze uvažovat i o dalších rozpočtových paragrafech, např. § 3699 - Ostatní záležitosti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje, § 3639 - Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené (odstranění škod na domech), § 1031 - Pěstební činnost, § 1032 - Podpora ostatních produkčních činností, § 2212 - Silnice, § 2219 - Ostatní záležitosti pozemních komunikací atd.

7. 2 Rozpočtová skladba - položkové členění (inkaso darů)

(1) Položka 2321 - Přijaté neinvestiční dary

Příjem darů od občanů, podnikatelských subjektů, spolků apod., ale i ze zahraničí od občanů nebo podnikatelských subjektů na neinvestiční účely.

(2) Položka 3121 - Přijaté dary na pořízení dlouhodobého majetku

Příjem darů od občanů, podnikatelských subjektů, spolků apod., ale i ze zahraničí od občanů nebo podnikatelských subjektů na investiční účely.

(3) Položka 4121 - Neinvestiční přijaté transfery od obcí

Záznamové jednotky: 024 - Transfery přijaté z území jiného okresu (transfery přijaté od obce z jiného okresu téhož kraje),

028 - Transfery přijaté z území jiného kraje (transfery přijaté od obce jiného kraje).

Příjem darů od obcí na neinvestiční účely na běžný účet obce na základě darovací smlouvy.

(4) Položka 4221 - Investiční přijaté transfery od obcí

Záznamové jednotky: 024 - Transfery přijaté z území jiného okresu (transfery přijaté od obce z jiného okresu téhož kraje),

028 - Transfery přijaté z území jiného kraje (transfery přijaté od obce jiného kraje).

Příjem darů od obcí na investiční účely na běžný účet obce na základě darovací smlouvy.

(5) Položka 4152 - Neinvestiční přijaté transfery od mezinárodních institucí a některých cizích orgánů a právnických osob

Použijeme pro transfery od cizích územně samosprávných celků a dalších veřejných rozpočtů a dále dary od cizích neziskových organizací na neinvestiční účely.

(6) Položka 4232 - Investiční přijaté transfery od mezinárodních institucí

Použijeme pro transfery od cizích územně samosprávných celků a dalších veřejných rozpočtů a dále dary od cizích neziskových organizací na investiční účely.

7. 3 Rozpočtová skladba - položkové členění (poskytnutí darů)

(1) Položka 5321 - Neinvestiční transfery obcím

Záznamové jednotky: 026 - Transfery poskytnuté na území jiného okresu (transfery poskytnuté obci z jiného okresu téhož kraje),
035 - Transfery poskytnuté na území jiného kraje (transfery poskytnuté obci z jiného kraje).

Poskytnutí daru na neinvestiční účely na běžný účet postižené obce.

(2) Položka 6341 - Investiční transfery obcím

Záznamové jednotky: 026 - Transfery poskytnuté obci z jiného okresu téhož kraje,
035 - Transfery poskytnuté obci z jiného kraje.

Poskytnutí daru na investiční účely na běžný účet postižené obce.

(3) Položka 5492 - Dary obyvatelstvu

Použijeme v případě poskytnutí daru bez dalších podmínek a účelu, typicky na zmírnění dopadů živelní katastrofy, sociálních podmínek apod.

(4) Položka 5493 - Účelové neinvestiční transfery fyzickým osobám

Účelové prostředky neinvestičního charakteru, kdy nejčastěji půjde o podporu na odstranění následků živelní kalamity nebo opravu zničeného majetku.

(5) Položka 6371 - Účelové investiční transfery nepodnikajícím fyzickým osobám.

Účelové prostředky investičního charakteru, kdy nejčastěji půjde o podporu na odstranění následků živelní kalamity s cílem obnovy zničeného majetku (pořízení majetku).

(6) Věcný komentář k poskytování darů:

a) Rozhodování o poskytnutí peněžitého daru nad 20 000 Kč fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce je podle § 85, písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů („dále jen zákon č. 128/2000 Sb.“) vyhrazeno zastupitelstvu obce. K rozhodování o poskytnutí peněžitého daru do 20 000 Kč je v souladu s § 102, odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., příslušná rada obce, pokud si rozhodování v této záležitosti zastupitelstvo obce nevyhradilo. V obcích, kde není volena rada obce, vykonává její pravomoc starosta obce (viz § 99, odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb.).

b) Darovací smlouva nemusí být uzavřena v písemné formě (zákon nestanovuje písemnou formu jako obligatorní) s výjimkou příslibu darování. Pokud se tedy nejedná o příslib darování stačí, aby byla projevna vůle dárce darovat a vůle obdarovaného dar přijmout, toto lze dovodit např. z e-mailové nebo telefonické komunikace mezi stranami nebo i samotného konání, tedy odeslání daru a jeho faktického přijetí (příjemce dar výslovně neodmítne). Je vhodné, aby v případě, kdy o poskytnutí daru rozhodne jen starosta (tedy chybí usnesení kolektivního

orgánu), bylo jeho rozhodnutí někde písemně zachyceno, a tedy bylo i do budoucna možné doložit, že takové rozhodnutí učinil (např. na příkazu odeslat finanční dar konkrétnímu příjemci, na samostatném záznamu apod.). Nicméně doporučujeme písemnou formu darovací smlouvy, a to zejména v případě větších finančních částek, dovolí-li to okolnosti. V případě pouhého odeslání peněz na účet příjemce, pak alespoň do zprávy pro příjemce uvést, že se jedná o dar.

c) Jak již bylo uvedeno výše, darovací smlouva musí být písemná pouze u příslibu darování. Príslib darování je řešen ustanoveními § 2057 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, kdy písemnou formu vyžaduje darovací smlouva tehdy, nedojde-li k odevzdání věci zároveň s projevem vůle darovat a přijmout dar, kdy věcí je nutné chápat též finanční prostředky. Dárce je zavázán k odevzdání daru, není však povinen platit úrok z prodlení.

d) Pokud není ve smlouvě uveden účel, je z účetního a rozpočtového hlediska zachycen jako neinvestiční.

e) U veřejné sbírky je souhlas příjemce daru nahrazen aktem vyhlášení sbírky.

7. 4 Doporučené zaúčtování výběru darů od občanů určených k podpoře postižených regionů obcí, která nabídla občanům zprostředkování darů postiženému regionu

7. 4. 1 Inkaso daru od občana, podnikatelského subjektu, spolku v hotovosti - na základě darovací smlouvy, kdy cílem daru je podpořit zasažený region při odstraňování následků živelní události

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
261	0xxx	5269	2321*			X	
672**	094x - 097x						X

Pozn.: *Pokud by byl dar určen na pořízení, rekonstrukci dlouhodobého majetku, byla by užitá položka 3121. Účel daru doporučujeme podrobně popsat na příjmový pokladní doklad. **Pokud nebude okamžik uzavření darovací smlouvy shodný s okamžikem inkasa daru, musí dojít k předpisu pohledávky vyplývající z této darovací smlouvy.

7. 4. 2. Předpis závazku vyplývající z poskytnutí daru občanovi na zmírnění dopadů kalamity na základě darovací smlouvy

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
572	03xx - 09xx					X	
345	0xxx						X

7. 4. 2. 1 Vyplacení daru občanovi z běžného účtu - jednorázový neúčelový dar na odstranění následků kalamity

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
345	0xxx					X	
231	0xxx	4343	5492				X

7. 4. 2. 2 Vyplacení daru občanovi z běžného účtu - jednorázový účelový dar na odstranění následků kalamity, opravu majetku

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
345	0xxx					X	
231	0xxx	4343	5493				X

7. 4. 2. 3 Vyplacení daru občanovi z běžného účtu - účelově určeného na pořízení dlouhodobého majetku

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
345	0xxx					X	
231	0xxx	xxxx	6371				X

7. 4. 3 Předpis závazku vyplývající z poskytnutí daru obcí z Jihočeského kraje postižené obci v jiném kraji na základě darovací smlouvy

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
572	03xx - 09xx					X	
349	0xxx						X

7. 4. 3. 1 Vyplacení daru obcí z Jihočeského kraje postižené obci v jiném kraji - jednorázový neúčelový dar nebo účelový dar na odstranění následků kalamity, opravu majetku (neinvestice)

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
349	0xxx					X	
231	0xxx	5269	5321	035			X

7. 4. 3. 2 Vyplacení daru obcí z Jihočeského kraje postižené obci v jiném kraji - účelově určeného na pořízení dlouhodobého majetku

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
349	0xxx					X	
231	0xxx	5269	6341	035			X

7. 4. 4. Poskytnutí daru na transparentní účet na základě vyhlášené sbírky

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
572	0xxx					X	
231	0xxx	5269	5229*				X

*Pozn.: Pokud je dar poskytnut na transparentní účet na základě vyhlášené sbírky, nejsou v případě daru mezi obcemi nebo mezi obcí a krajem užívány výdajové položky 532x a 634x., ale položka 5229. Není v tomto případě použita záznamová jednotka, která se váže pouze ke konsolidačním položkám.

7. 4. 5. Poskytnutí daru prostřednictvím Sdružení místních samospráv (poskytnutí daru spolku na jím zřízený transparentní účet pro konkrétní postiženou obec - spolek následně poskytne dar vybrané obci) - postupujeme stejně jak u vlastních prostředků obce, tak i prostředků poskytnutých občany

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
572	03xx - 09xx					X	
345	0xxx						X

7. 4. 5. 1 Vyplacení daru Sdružení místních samospráv

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
345	0xxx					X	
231	0xxx	5269	5222				X

7. 5 Doporučené zaúčtování vyhlášení veřejné sbírky obcí Jihočeského kraje pro podporu postižených regionů

7. 5. 1 Příjem na účet veřejné sbírky

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
245	0xxx					X	
378	0xxx						X

7. 5. 2 Vyplacení daru z účtu veřejné sbírky

SU	AU	§	položka	ZJ	UZ	MD	D
378	0xxx					X	
245	0xxx						X

7. 6 Závěrem

(1) Tento doporučený postup nevyjadřuje jediný možný způsob účtování v souladu s předpisy v oblasti účetnictví platnými a účinnými pro rok 2021 a není právně závazný, neboť k závazným výkladům (stanoviskům) právních předpisů je oprávněn pouze příslušný soud a zároveň tato informace není radou dle § 2950 občanského zákoníku.

Dne: 11. 8. 2021

Vypracovali: Ing. Jiří Lorenc, Ing. Jitka Ročárková, Ing. Aleš Zajac

S vyjádřením souhlasí Ing. Lubomír Bednář, vedoucí oddělení přezkumu a metodiky hospodaření obcí

Vydáno na internetu na adrese: <http://metodikaucetnictvi.kraj-jihocesky.cz>